

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Elofizetési ára:
Negyedévre 2 pengő

Száma 20 fillér.

Szerkesztőség 107, kiadóhivatali távbeszélő sz. 67.

Előre!

A történelmi óra komoly ünnepélyességét kongatja ma minden magyar fülébe A Főmeltóságú Ur Hadparancsa.

A legelső magyar férfi, kemény csatákban megedződött katona szolt bajtársaihoz, ahhoz a magyar katonához, aki az elmúlt századok során s legutóbb az első és második világháborúban mindenkor nemcsak barátai, hanem ellenségei elismerését is kivívta hősi elszántságával és tántoríthatatlan bátorságával.

A háború végső kifejlődéséhez közeledik s döntő szakaszához jutott. Elsősorban a magyar sors szempontjából, mert az ellenség itt áll egészen határaink közelében.

Most tehát ismét Hazánk közvetlen megvédéséről van szó. Erre gondoljon mindenki, amidőn az 1. hadsereg apái nyomdokain elindul a Kárpátokon át Galícia területére, ahol 1914—18-ig oly sok dicső csatában tündököltek a magyar fegyverek.

E harc, két világ kiegyenlíthetetlen ellentétei között, egyet oldalon a hatalom zavartalan birtokáért, másikon pedig, az élet, fejlődés és igazság érvényesítéséért, a nemzetek természetes jogaiért folyik. A végzet különös akaratára, hogy e döntő stádiumába, került harc ma itt folyik le határaink közvetlen közelében.

A történelem során mindig itt kellett megütköznie Keletnek nyers uralmi vágyával a nyugati kulturának és civilizációnak. Ez a küzdelem nekünk mindenkor élet-halál harcot jelentett s jelent ma is. Az ügy, amelyért harcolunk az egész nemzet, minden magyar ügye. Egyek vagyunk az áldozatokban és a kötelesegteljesítésben. Ebben a magyar kötelesegteljesítésben és áldozatvállalásban máris olyan ragyogó példáját mutatja a Kárpátok előterében az ellenség szívós ellenállás dacára előrehaladó magyar seregest,

amely méltán keltheti mindannyiunk lelkében azt a biztos reményt és tudatot, hogy harcunk bár kemény, mert engesztelhetetlen ellenséggel állunk szemben, helyzetünk és küzdelmünk nem lesz reménytelen.

A honvéd, aki elfoglalja helyét az égig nyuló havasok, rengeteg erdőségek között a Kárpátok bejáratánál, mélysegesen tudja s vele együtt mindannyian, akik ma még idehaza a toll, a kalapács fegyverével, maholnap szintén fegyverrel a kezünkben álljuk a vártat, hogy ebben a harcban nincs vissza csak Előre.

Ez az ellenség harminc évvel ezelőtt már átlépte a Kárpátok küszöbét, akkor ugyan más zászlók aiat, ma annak céljai még sötétebbek s reménytelenebbek a ma-

gyarságléte szempontjából. — Tudatában vagyunk tehát annak, hogy minden fáért, minden sziklaöduért magyar otthonokat, családok, gyermeket, Krisztust, keresztet, kultúrát vértel szentelt röögöt védünk. E küzdelemben nem állunk egyedül, a magyar honvéd mellett a világ legjobb katonája nyújtja baráti jobbát, az a német nép, amely együtt vértelt a Kárpátok lejtőin 30 évvel ezelőtt. A közös emlékek és közösen ontott vér pecsételi meg és teszi szorosabbá a bajtársiaságot és acélozza meg győzelmi akarunkat.

E harc egy pillanatig sem lehet kétséges, mert életünkéről van szó, s a magyar honvéd s mögötte álló egész ország csodákat tud művelni, ha életről-halálról van szó.

Főzőtanfolyam vizsgája.

A Mohácsi Polgárok Olvasókörében megtartott négyhetes főzőtanfolyam jól sikerült vizsgával ért véget.

A tanfolyam növendékei nagyszerű műsorral és még kiválóbb csemegékkel készültek a vizsgára s ha a közbejött komoly események következtében az eredeti program csak részben került lebonyolításra, ez a tény mit sem von le a tanfolyam kitűnő eredményéből.

A megjelent *dr Hal József* vármegyei tiszti főorvost, hatóságok és hivatalok vezetőit, szülöket és növendékeket *Budaváry Ilonka* a tanfolyam vezetője üdvözölte köszönetét fejezte ki úgy a hivatalos szerveknek, mint a szülőknek azért az odadó támogatásért, amelyben őt is növendékeit a tanfolyam keretében részesítették. A kedves megnyitó után a nagyszerűen díszített asztalra pompás szendvicsek kerültek, majd tea finom sós perccel. Aztán megindult a torták hada, még sárgarépából is volt torta, aztán fatörzs, aprósütemény, crémes lepény s egyéb minden jó.

A kitűnő uzsonna vacsora után *Bencsik Kató* Mécs Lásztó: Az erős asszony dicsérete c. remekbeszabott költeményét szavalta el igen jó hanglejtéssel és átérzés-

sel. Majd a vendégek és növendékek átvonultak a nagyterembe, ahol *Bali Kató*, *Gadányi Mária*, *Heréb József* és *Bencsik Kató* előadásában Szent a Béke című nevetű jelenet került bemutatásra s nagy sikert arattak a szereplők a derűs hangú jelenettel. Ezt követően *Bencsik Kató* víg monológja következett.

A műsor után szülők és növendékek még sokáig együtt maradtak s szeretettel vettek búcsút a tanfolyam lelkes vezetőjétől *Budaváry Ilonkától*, akivel megígértették, hogy ez évben minden körülmények között új tanfolyamot fog megszervezni Mohácson.

A tanfolyamot az Országos Nép és Családvédelmi Alap szervezte meg s annak sikere érdekében úgy *dr Pap Ferenc* tanácsnok, mit *Inczédy Elvira* szociális gondozónő fáradhatlanul szorgoskodtak s a megkívánt eredmény nem is maradt el.

— **Betiltott lapok.** *Vitéz Kolosváry Borcsa Mihály* államtitkár a miniszterelnök rendeletére több budapesti és vidéki napi és időszaki lapot tiltott be. A betiltott lapok között szerepel a Pécsen megjelenő *Pécsi Napló* című politikai napi lap is.

Megkezdte működését a Menekülteket intéző hivatal.

Mint azt már mult heti számunkban is közöltük Budapest és környékét sújtott bombakároslatok egy része Mohácson nyer elhelyezést, még pedig kizárólag Pestszentlőrincben lakók közül.

Ezen magyar véreink mohácsi elhelyezése érdekében a menekültügyi hivatal működését máris megkezdte magánfelek részére minden héten: *kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt 9—12 óráig tart hivatalos óráit.*

A város polgármestere, a hivattal egyetemben tájékozódás és félreértés elkerülése végett nyomatékosan közli az allábiakat. Elsősorban csak Pestszentlőrincben lakók helyeztetnek el Mohácson.

A nem Pestszentlőrincben lakók csak akkor költözhetnek Mohácsra, ha közvetlen rokoni kapcsolataiban vannak a ház, vagy lakástulajdonossal. Közvetlen rokoni kapcsolat alatt kizárólag szülő, gyermek és testvér értendő.

E közeli rokonokat Mohácson lakó szülő, gyermek, vagy testvér csakis saját lakásában helyezheti el s hatósági elhelyezésre igényt nem tarthat.

Ezek részére is a menekültügyi hivatalban igazoló jegyet kell váltani, amit fel kell küldeni annak a közeli rokonnak, aki igénybe akarja venni szülője, gyermeke, vagy testvére lakását.

Ezen igazolás birtokában a kiköltözőre nézve illetékes kerületi előjárásnál, polgármesteri hivatalban, vagy községi előjárásnál lakásutalványt állítanak ki a közeli rokon lakására. Ezen igazolások, valamint lakásutalványok gyors és precíz kiállíthatása végett felkéri a város vezetősége mindazokat, akik közeli rokonikat elhelyezni kívánják saját lakásukban, hogy az ideköltözők pontos személyi adataival felszerelten keressék fel a hivatalt.

Mindazok, akik ilyen igazolás, illetve lakásutalvány nélkül érkeznek kiteszik magukat annak, hogy a beköltözésre a hatóság engedélyt nem adhat s az illetők felesleges kellemetlenségeknek, esetleges utaztatásoknak teszik ki magukat.

A kiköltöztetett Pestszentlőrinciek elhelyezésére a lakásigénybevételek folyamatba vannak. Ezen igénybevételeknél elsősorban azon lakásokat is igénybe-

veszik, amelyek tulajdonosai a városból egészen vagy részben elköltöznek. Az igénybevételről függetlenül kéri a város vezetősége ismételtén úgy a bel- mint a külterületi lakástulajdonosokat, hogy nélkülözhető lakrészeiket minél előbb ajánlják fel a kibombázottak minél gyorsabban és zavartalanabb elhelyezése érdekében.

Elsülyedt az Erzsébet királyné termes gőzös.

MTI. Az Erzsébet királyné személyszállító gőzhajót baleset érte. A balesetre vonatkozólag a M.F.T.R. Igazgatósága a következő közleményt bocsátotta ki: Az Erzsébet királyné személyszállító gőzhajó április 15-én, szombatn 12 órakor indult menetrendszerű járatral Budapestről lefele. Dunavecseről való elindulás után 17 óra 20 perckor a hajó hátsó baloldalán aknátalálta érte, amelynek következtében lék támadt a hajótesten. A hajó parancsnokának sikerült a hajót a balpart közelében lévő zátonyos részre vezetni és lehorgonyozni. A vízmentes válaszfalak annyira tartottak, hogy a hajó a baleset után még 3 és fél óráig uszóképes állapotban maradt. A hajó fedélzeti és géptisztikára, valamint a legénység példás fegyelmességgel és lélekjelenléttel azonnal a 403 utas partra szállításához és a podgyászmentéséhez fogott.

A baleset helyén rövid idő alatt megjelent közigazgatási és katonai szervek kiváló támogatással a partraszállás két óra alatt befejeződött. Közben *Zalay-Scholz Andor* vezérigazgató, *Szelke Árpád* igazgatóhelyettes hajózási osztály vezetője kíséretében Budapestről gépkocsin a helyszínre érkezett és átvette az intézkedések irányítását. A vezérigazgató parancsára a hajó személyzete 22 óra 15 perckor elhagyta a süllyedő hajót és ezután rövidesen elsülyedt. Haláleset nem történt. Harminc utas könnyebb sérülést szenvedett. A sérülteket a parton azonnal orvosi ápolásban részesítették. Az utasok elszállításáról pedig polgáriközigazgatási hatóságok gondoskodtak. A hajó az árhullám levonulása után kiemelhető és kijavítható lesz.

A Magyar Országos Tudósítói jelentése szerint április 14-én, pénteken reggel hat órakor Dunaszekcső község közelében a M.F.T.R. „gróf Szapáry” nevű vontató gőzöse aknára futott és elsülyedt. A hajó személyzete közül tizen a vízbe fulladtak, egy súlyosan sérült hajós később a bajai kórházban halt meg. A személyzetnek csak egy tagja menekült meg a katasztrófából.

A két szerencsétlenséggel kapcsolatosan az illetékes hatóságok vasárnap április 16-ának reggelétől a Duna áradása és aknaveszély miatt bizonytalan időre a személyszállítást beszüntették. A tehergőzök továbbra is közlekednek.

— A német nyelvtanfolyamok szokott időben és helyen továbbfolyanak. A tanév május végén ér véget.

A posta munkája a számok tükrében.

A mai rendkívüli időkben, amikor sokszor a legnagyobb gyorsaság is hosszúnak tűnik fel, ha hírt akarunk szerezni hozzátartozóinkról, vagy fontos postaküldeményünk nem érkezik meg a várt időre sokszor a nagyközönség részéről joggal panasz hangzik el a postaszolgálat ellen. Ezeket a panaszokat legtöbbszörre az ideges türelmetlenség szüli s komoly alapjuk az esetek túlnyomó részében nincs. A nagyközönség nem igen tudja, hogy a postaszolgálat békeidőben is egyike a legnehezebb szolgálatoknak, háborúban pedig annak munkája még nehezebbé válik, hogy a munka minden megzavarás ellenére rendben menjen a maga útján.

A postatisztviselő és altiszt munkáját, nem szabhatja a hivatalos órához s a kiszabott munkát minden körülmények között akár nappal, akár éjjel el kell végeznie. Hogy ez mit jelent, csak az tudja értékelni, aki maga is huzamosabb időn keresztül olyan munkakört tölt be, amely felelősséggel és a munkateljesítéssel maximális felkötöttségével jár.

Egyik nap figyelemmel kísértük a mohácsi postahivatalok munkáját, majd felkértük *Szalay József dr. m. kir. postafelügyelőt*, hivatalvezetőt tájékoztatva a közönséget a posta elmúlt évi forgalmáról és a jelenlegi helyzetben előállt munkateljesítésményről. A nagyközönség — mondotta *dr. Szalay József* posta felügyelő — úgy ítélheti meg legjobban a mai forgalmat, ha pl. összehasonlítást teszünk mondjuk az 1935. és 1943. évek között. 1935-ben a mohácsi postahivatalok 614.000 munkaeget, 1943-ban már 1.400.000 láttak el. 1935-ben ezen munka elvégzésére 14 tisztviselő és 13 altiszt állt a mohácsi posta rendelkezésére, 1943 decemberében a két és félszer megnagyobodott forgalom elvégzésére 21 tisztviselő és 20 altiszt állt rendelkezésre, ezek között igen sok kezdő, akiket előbb be kellett vezetni a szolgálatba. A Délvidék felszabadulása a mohácsi posta forgalma szempontjából igen jelentős tényezővé vált. Nézzünk néhány adatot, az 1943 évből. Az elmúlt évben 1.044.418 közönséges levél nyert feladást és 1.427.138 közönséges levél kikézését, tehát összesen 2.471.556 közönséges levél fordult meg a postatisztviselők kezén. Ajánlott levél feladás volt 27.973, kikézés 27.211, ez összesen 55.184 ajánlott levél. Csomag feladás volt 44.515, kikézés 47.460, ez összesen 91.975 drb.

Postautalvány feladás 27.461, drb. 4.551.104 P értékben, kikézés 32.413 drb. 4.817.324 P, értékben ez összesen 59.874 drb. 9.368.488 P értékben, Csekk befizetés volt 68.542 drb. 17.936.836 P értékben, kifizetés 16.827 drb. 6.228.578 P értékben, összesen 85.396 drb. 24.165.412 P értékben. Feladott táviratok száma 14.644 drb, kikézés 13.876 drb, ez összesen 28.520 drb. Helyközi távbeszélgetések feladása 48.103, kéz-

besítése 44.631, ez összesen tehát 92.734 helyközi beszélgetés. Atmenő beszélgetések száma 28.967. Helyi magánbeszélgetések száma 240.301.

Ma a legtöbb munkát a reklamációk főleg a távbeszélgetések terén jelentenek. Közönségünk nehezen akar beletörődni a légi riadókkal kapcsolatos valamint az általános háborús helyzetből származó szigorú utasításokba és korlátozásokba. Egy-egy légi riadó után úgy a távbeszélőt, mint a távirát nagyobb tömegekben ostromolják, ami emberileg ugyan teljesen megérthető, de műszakilag egyszerű és azonnal kivihetetlen. Általában a közönség nem igen tudja megérteni a távbeszélő Központ igen nehéz egész embert kívánó munkáját. Képzelve bele magát a közönség a postaközpontban szolgálatot teljesítő tisztviselő helyzetébe s akkor minden bizonyon kevesebb lesz az ingerlékenység s alaptalan reklamáció. Ha egy laikus fölére nyolc órán át rákapcsolnak a fülhallgatókat, nyakába lógna a gége mikrofon s gépiesen kellene végezni megállás nélkül nyolc órán keresztül a kapcsolást s a türelmetlenkedőknek közben még udvarias választ is adni, minden bizarrnyal már az első órában vagy kifáradna, vagy pedig türelmét veszítve lekarná fejéről a hallgatókat. Nem mulaszthatom el itt is kihangsúlyozni, hogy a központ nem köteles névreszóló kapcsolást végezni sem helyi sem helyközi forgalomba. Hogy ezt általában mégis megteszi, az csak a postatisztviselő udvariasságának javára irandó. Tehát állomást csakis számmal hívunk s a hívott szám nem jelentkezése esetén, legyünk türelmetlen s hívásunkat későbbi időpontban inkább ismétéljük meg, mint oktalan csengetésekkel felesleges munkát adjunk a Központnak. A távirda munkájának pedig annyira precíznek és minden idegszállal összpontosítottnak kell lenni, hogy annak munkáját feleslegesen zaklatni nem szabad.

A felvétel munkáját, amit, figyeljük ott is óriási a forgalom. Sok fél ahelyet, hogy elolvassák az ablakok feletti táblákat, vagy előzőleg, ha járattal felvilágosítást kérne, sokszor olyan ablak mellé áll, ahol dolgát nem intézhetik el, persze megengedem, hogy ez igen bosszantó dolog lehet, esetleg nehéz perceket 11 ablak előtt rárohanni s mire aztán sorra kerülne kiderül, hogy nem jó ablakhoz állt s újból kell kezdeni a türelmes várakozást annál az ablaknál, amely egyedül végezheti csak el a fél kívánságát.

Mindamellet fejezte be *dr. Szalay* felügyelő szives ismertetését, azt kell mondanunk, hogy nagyközönségünk magatartása általában kielégítő s erősen hiszem, ha mindazok, akik sokszor oly bántóan tudnak türelmetlennek lenni elolvassák az itt közölt nem éppen kis forgalomról tanuskodó számadatokat, befogják látni, hogy a legkiválóbb személyzetnek is idő ekkora forgalom zavartalan ellátására, még békében is, hát még háborúban.

Köszönetet mondunk *dr. Szalay* felügyelőnek, aki a maga nyugodtságával, hivatali rátermettségével magabiztosan vezeti az immáron bizony nagy forgalmat lebonyolító mohácsi postát s a jövőben, ha megjelenik a sapkás bácsi házunk ajtajában még jobban megfogunk neki örülni, ha hírt hoz kedveseink felől, mert hogy az egyáltalán hozzánk eljuthat a magyar királyi posta európaszerte közismert pontosságának és kiváló szervezettiségenek köszönhető.

Fedett árokóvóhelyeket épített a város.

A város vezetősége a város különböző, főleg nagyobb forgalmat lebonyolító helyek közelében, valamint ahol kevesebb a pince vagy nincs megfelelő fedezék, a nagyközönség részére fedett árokóvóhelyeket épített. Az óvóhelyek munkálatai már erős ütemben folynak. Egyelőre a magas vízállás miatt a város déli és közvetlen dunaparti részén ilyen árokóvóhelyek megépítésére sor nem kerülhet. Ezért felhívja a város polgármestere, mint légoltalmi vezető a város déli részén és közvetlenül a dunaparton lakók figyelmét arra, hogy a magas víz lepadásáig azon házakban, ahol kert van, a háztulajdonosok vagy lakók építsék meg a fedett árokóvóhelyeket. Mielőtt az árok ásásához hezdenének, tekintsek meg a város különböző pontjain már megásott árkokat. Legfontosabb az, hogy a bejárat — amely lejtősen ásandó — után az árok derékszögben forduljon el jobbra vagy balra s ezt lehetőleg ismétéljük meg többször. Erre azért van szükség, hogy a légnyomás kevésbé ártóhasson. Az árkokat fedjük be vastag hasábfával s arra szórjunk rá 40—60 cm földet.

A város által építendő óvóhelyek jókarbantartására felhívja a város polgármestere a város közönségét s főleg rakoncátlan gyermekektől ne engedjük azt tönkretenni, bepiszkítani, a játékot se tőrjük meg azokban. Az óvóhely nem játéktér. Minthogy az óvóhelyek tetőzete faburkolatot kap, felhívja a város polgármestere a lakosságot, hogy azok épségéért különösképpen ügyeljen, egyébként az elsőtűtítés alatt történő megrongálás vagy lopás statáriális bíróság elé kerül és amennyiben a lopás tényleg bekövetkezett a tettes halállal is büntethető.

Az óvóhely megépítésére kötelezett háztulajdonosok panaszait a műszaki ügyosztály felülbírája s amennyiben egyes házakban a hivatalos megállapítástól eltérően jobb megoldás látszik megvalósíthatónak a műszaki hivatal kizárólag a gyakorlati megoldás mellett fog dönteni. Egyébként ezen óvóhelyek elkészítéséhez szükséges téglá, mész, cement és fa kiutalása biztosítva van. E pincék átépítésével kapcsolatban az elterjedt horribilis költségek nem felelnek meg a valóságnak. Kizárólag arról van szó, hogy ezen pincéket a szükséghez mérten úgy erősítsék meg (pl. alátámasztás, véskijárat, stb.), hogy azok több biztóságot nyújtsanak mint eddig nyújtottak volna.

A Mohácsi Iparosok Olvasóköre 1000 pengőt szavazott meg a bombakárosultak részére.

A Mohácsi Iparosok Olvasóköre ismét példát mutatott hazafias érzésében és az áldozatvállalásuk terén. *Pallos Márk* az Iparoskör izzó magyarságú elnöke a kör április hó 20-án tartott választmányi ülésén, napirend előtti felszólalásában üdvözölve a megjelenteket a mai idők komolyságát méltatta.

— Az események — mondotta — gyors egymásutánban következnek ránk. A nagy világgégés 5 ik esztendejében Európának eddig békés kis szigetére, hazánkra is áterjedt a tűz. Elkövetkezett az ideje annak, hogy mi magyarok is férfias öszténységgel, magyar becsülettel, minden erőnkkel vegyük ki részünket a keresztény kultúrát elsöpörni akaró bolsevisták elleni harcban. A szűkszavú haditudósítás nap-nap után a honvéd hősi és bátor harcairól dicsérettel emlékezik meg. Honvédeink méltók az ösök vitézségéhez és ez biztosítéka a végső győzelemnek. A katonai küzdőképességének biztosítása azonban az otthon dolga. A modern háború nem utolsósorban a dolgozó otthonra tör. Mióta csapataink határaink megvédésére a szövetséges német csapatokkal vállvetve harcolnak, megindult a légiháború az ország belseje, az otthon ellen. Ezek a terrortámadások nem kímélik sem a békés otthonokat, sem a nőket és gyermekeket. Ma mindenkinek meg kell értenie a bombakárosult testvérek fájdalmát. Nagy bajukban kötelessége minden magyarnak segítségükre sietni, mindenki azzal, amivel tud. Gondoljunk szeretettel azokra, akiknek sorsa sokkal nehezebb a miénknél, sokkal nagyobb megpróbáltatást mért ki rájuk az élet. Gondoljunk azokra, akiket a bombatámadás megfosztott mindenüktől. A mai komoly idők fokozott felelősségre intenek. Lásd meg mit kell tenned.

A Mohácsi Iparosok Olvasóköre 75 éves fennállása óta mindenkor az első volt hazafiaságban, megértésben. Hogy méltók

maradjunk patinás múltú körünk-höz

indítványozom, hogy 1000 pengővel segítsük meg a a bombakárosultakat.

Ne tévesszük szem elől egy pillanatra sem, hogy a magyar társadalom munkálja nemzetünk jövőjét és a nemzet sorsa a mi jövőnk. A nagy tetszéssel fogadott elnöki indítványhoz *vitéz Szőnyi Alajos* polgármester szövegét hozza. Megakarok emlékezni — mondotta — arról a szellemről, amely a Mohácsi Iparosok Olvasókörét 75 éven át vezette. Ez a szellem vezette a vezetőséget, amikor elsőnek emelt hősi emléktáblát hősi halottainak, ez a szellem mondotta ki, hogy tagok csak keresztények lehetnek, ez a szellem állt mindig elsőnek ki a magyarság vállalásában és áldozathozatalban. — Köszönetet mondok ezért a nagyszerű közösségi szellemért, köszönetet mondok az Istennek, hogy mindig megfelelő rátermett vezetőt jelöl ki felelős vezetésre, mint ebben a Körben is s ettől a nagyszerű közösségi szellemtől áthalva indítványozom, hogy az elnöki indítványt a választmány egyhangulag fogadja el.

A választmány nagy lelkesedéssel egyhangulag megszavazta a bombakárosultaknak nyújtandó 1000 pengős segélyt

s ezzel példát mutatott a magyarság elhivatottságába vetett törhetetlen hitünk és bizalmunk iránt. Hisszük és reméljük, hogy a Mohácsi Iparosok Olvasókörének nagyszerű és felemelő akcióját több egyesület és a magánosok is komoly időkhöz mért felelősség tudatában magukévá teszik.

Az elnöki indítvány után a választmány áttért a napirendre, ennek során a mohácsi gimnázium 200 pengős ösztöndíját 300 pengőre emelte fel.

Kötelező a házi riasztóügyeletes szolgálat.

A honvédelmi miniszter rendeletei uton kötelezővé tette a házi riasztóügyeletes szolgálatot. Az új rendelet előírja, hogy a riasztóügyeleti szolgálatot minden lakóházban és házcsoporthoz este 10 órától reggel 6 óráig kell megszervezni, a személyes légoltalmi szolgálatra kötelezett, valamint az önként jelentkező személyekből. A napközi órákban ilyen szolgálatot tartani nem kell. A rendelet hatálya a városokra és a légoltalmi szempontból A, B, C osztályokba sorolt községek belterületére terjed ki. A szolgálat megszervezése a házak légoltalmi parancsnokának feladata.

A szolgálatot lakásban csak akkor lehet tartani, ha ott rádió van. A riasztóügyeletes egyébként olyan helyen köteles tartózkodni, ahonnan az esetleg még távolabb eső hatósági riasztó-eszköz hangját is jól hallja. Ha a riasztóügyeletes szolgálatát rádió mellett tartja,

akkor az érintett város vagy község területét magába foglaló riasztókörzetre elrendelt légiveszély és zavarórepülésről is értesítenie kell azokat a lakókat, akik felbresztésüket kívánják. Erre vonatkozólag a légoltalmi őrség parancsnoka előre állapítsa meg és foglalja névjegyzékbe azokat a lakókat, akik már légiveszély, vagy zavarórepülés esetén is kéri felbresztésüket.

Ha a riadóügyeletes nem rádió mellett tartja a szolgálatát, akkor csak a hatósági szíriának hangjának megszólalása után köteles megszólaltatni a házi riasztóeszközt. A légiveszély és a zavarórepülést nem szabad a házi riasztóeszközzel továbbítani.

Azokban a házakban, illetve házcsoporthoz, amelyekben szolgálatra beosztható legalább 16 személy nem lakik a szolgálatot úgy kell megszervezni, hogy a szomszédos házakkal, illetve házcsoporthoz riasztócsoporthoz lehet alkotni. Ezek a cso-

portok közösen állítanak egy-egy ügyeletet. Ilyen esetben egy éjszakára csak az egy házban lakókat lehet szolgálatra kijelölni.

Hangsúlyozza a rendelet, hogy a szolgálatot kivétel nélkül meg kell szervezni ott is, ahol a hatósági szíriának közvetlenül a ház közelében van. Előírja még a rendelet, hogy április 30-ig minden ház és házcsoporthoz részére — amennyiben az még nem történt volna meg — házi riasztó eszközt kell beszerezni. Ez a beszerzés a háztulajdonos kötelessége.

A riasztóügyeleti szolgálat április hó 21-étől, tehát pénteken estétől kötelező.

HIREK

— **Dicsérő elismerés.** A m. kir. Honvédezőkard főnöke *dr. Kemenes László* orvosnak a Szovjet elleni hadműveletek alkalmából teljesített kitünő szolgálataiért dicsérő elismerését fejezte ki.

— **Névváltoztatás.** A m. kir. Belügyminiszter megengedte, hogy *Szkróbb Márton* próbacsendőr szarvasi lakos nevét „*Széplaki*”-ra változtassa.

— **Zongorahangolás.** Értesítem a n. é. közönséget, hogy jövő héten Mohácsra érkezem és javítást vállalok. Hangolás tisztítással 30 pengő javítások megállapodások szerint. Szíves pártfogást kér: *Éber J. Bernát* zongorahangoló és javító, a bécsi cs. kir. udvari operaház volt másodhangolója. Jelentkezni lehet *Fridrich Oszkár* könyvkereskedésében.

— **Mezőgazdasági gépszövetkezés a Földművesek Olvasókörében.** A mohácsi földművesek Olvasókörében a Mohács Sokácok Olvasóköréhez hasonlóan mezőgazdasági gépszövetkezés alakul. E célból az Olvasókör április hó 29-én, szombaton d. u. 5 órakor a sokácok Magyar Olvasókörében és annak gépszinjében gépbemutatót tart tagjai és érdeklődő gazdák részére, majd este 7 órakor az Olvasókör székházában rendkívüli közgyűlést tart a megjelenő tagok létszámától függetlenül, amelyben határozatilag kimondja majd a mezőgazdasági Gépszövetkezet megalakulását. Értesüléseink szerint a rendkívül nagy horderejű közgyűlésre az Olvasókör meghívta Baranya vármegye Főispánját és Alispánját, az Alsó Dunántúli Mezőgazdasági Kamarát, a vármegyei és járási gazdasági felügyelőiséget. A megalakítandó gépszövetkezet iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg a gazdátársadalom részéről.

— **Új időpont az elsőtítés terén.** MTI A Honvédelmi miniszter legújabb rendelete értelmében a légoltalmi elsőtítést április 17-től—23-ig 21 órakor, április 24-től—30-ig 21 óra 30 perckor kell végrehajtani. Az elsőtítés továbbra is hajnali 5 óráig tart. Az elsőtítés időpontja előtt bekövetkezett légítámadás, vagy légiriadó és zavaró repülés esetén a teljes elsőtítést azonnal végre kell hajtani, illetőleg minden kisértő fényt el kell oltani.

— **Pénz-és elzárásbüntetések zsidócsillag nem viselése miatt.** A mohácsi m. kir. Rendőrkapitányság, mint rendőri büntetőbíróóság *Dragodán Pál* mohácsi lakóst zsidócsillag nem viselése miatt nem jogerősen első ízben 1000 P. pénzbüntetésre, második ízben zsidócsillag nem viselése miatt nem jogerősen 15 napi elzárásra, *Dragodán Andor* mohácsi lakóst zsidócsillag nem viselése miatt nem jogerősen 10 napi elzárásra ítélte az 1240/1944. M. E. sz. rendelet alapján.

— **Személyszállítógépkocsik és motorkerékpárok használatának engedélyezése költözködés idején**

A rendőrség pécsi kapitánysága, mint gépjárműkerületi I. főosztály rendőrhatalóság értesíti a személygépkocsik és motorkerékpár tulajdonosokat, hogy a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter az ellenséges légitámadások következtében előállott helyzetre való tekintettel megengedte, hogy „E” vagy „Ü” megkülönböztető jelzésű személygépkocsikat, valamint a motorkerékpárokat tulajdonosaik költözködés — esetén családtagjaikra is használhassák. — Amennyiben csak „E” jelzésű személygépkocsit, vagy „Ü” jelzés nélküli motorkerékpárt tilalmi időben (vasár- és ünnepnapon, illetőleg az ezt megelőző nap délutánjának 4 óra után és hétköznapokon este fél 12 órától reggel 5 óra közötti időben) kíván tulajdonosa igénybevenni fenti célra, ehhez a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter külön engedélyt kell előzetesen kikérnie. A sem „E”, sem „Ü” jelzéssel nem rendelkező személygépkocsik részére kizárólag költözködés céljából a m. kir. rendőrség pécsi kapitánysága ad, legfeljebb 48 órai időtartamra közlekedésre jogosító engedélyt.

— **Elgurították a hordóját.**

iff Göller Ádám németbólyi földműves feljelentést tett ismeretlen tolvaj ellen, aki 400 literes fennálló hordóját a présháza elől elgurította. Kára 300 pengő. A nyomozó csendőrök hamarosan megtalálták a tolvajt s büntetéként lefoglalt hordót Németbóly község elöljáróságának adták át.

— **Bántalmazták a Légoltalmi szolgálatosokat.**

A vasárnap esti légi riadó alatt és után több panasz érkezett a Légoltalmi parancsnokhoz, hogy légoltalmi szolgálatokat teljesítő közegeket szolgálatuk teljesítése közben egyesek szóval és tettel bántalmazták. A tettesek ellen a Légoltalmi Liga haladéktalanul megtette a feljelentést. A Légoltalmi parancsnokság ezután is figyelmezteti a nagyközönséget, hogy a Légoltalmi szolgálatot teljesítő közegek, legyen az házcsoporthoz, vagy helyettes, vagy a házorség tagja, vagy egyéb légoltalmi szolgálatra kötelezett, hatósági közegek tekintendő s vele szemben megnyilvánuló minden tettelegesség, vagy szóbeli ellenállás hatósági közegek elleni erőszaknak, illetve hatósági közegek elleni fenyegetésnek minősül s az illetők a jelenlegi rendkívüli komoly időkre tekintettel a legszigorúbb elbánás alá kerülnek.

Minden gazda termelje meg kendermagszükségletét. MTI. A Földművelésügyi minisztérium nyomtatékosan felhívja a gazdaközöniséget arra, hogy úgy, mint minden más növényénél, a kendernél is minden gazda saját maga gondoskodjék vetőmagszükségletének megtermeléséről. A kis üzemek, köztes terményként saját maguk megtermelhetik kendermag szükségletüket. A gazdaközöniség széles köre remélhetőleg eleget fog tenni ennek a felhívásnak. A textil ellátás javításához fűződő nagy érdekekre való tekintettel a kormány feltétlenül biztosítani kívánja a jövő évi kendervetőmagszükségletet.

Utazási korlátozás. (MTI) A kárpátaljai területre, továbbá Máramaros vármegyébe, Ungvár és Munkács városokba való utazási a belügyminiszter oly módon korlátozta, hogy oda csak az ugynevezett utazási igazolvánnyal szabad utazni. Illetékes helyről nyert értesítés szerint a belügyminiszter ezt az utazási korlátozást további intézkedésig Ung, Bereg és Ugocsa vármegyék területére is kiterjesztette. Az utazási igazolvány kiállítására iránt a kért kis- és nagy községekben a községi előjárásánál a rendőrség működési területén a rendőrkapitányság (rendőrkirendeltség vezetőjénél), Budapest pedig a rendőrség főkapitányságán kell előterjeszteni és egyúttal két 6x9 centiméteres nyelvépet is kell nyújtani.

Elveszt szövet. *Kudincez György* pélmónostori lakos Főherceglak és Hatvan-puszta közötti uton motorkerékpárjáról 3 méter sötét színű kelmékkel ellátott férfiszövetet és bordó színű szétfejtelt nőikabátot vesztett el. Kéri a becsületos megtalálót adja le a mohácsi rendőrségen.

Olajos magvak termesztése. A közellátási ügyosztály ismételt felhívja a 15 kat. holdnál nagyobb szántóterületen gazdálkodók figyelmét arra, hogy az ipari növény termelési kötelezettségük az 1944/45 gazdasági évben is változatlanul fennáll, tehát minden gazda, aki 15 kat. holdnál nagyobb szántóterületen gazdálkodik, köteles szántóterületének 7% -án kender, vagy repcét termelni. Amennyiben pedig nem az említett két ipari növényt kívánja termelni, úgy a 7% -nál nagyobb területen köteles egyéb csere-ipari növényt (szóját, napraforgót, olajlent, ricinust, rostlent, mákot, vagy őszilent) termelni.

Elmarad az ideai tenyészállatvásár. M.T.I. A háborús nehézségek miatt az ideai országos tenyészállatkiállítás és vásár elmarad. Helyette az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottsága a földművelésügyi minisztérium messzemenő és sokoldalú támogatásával megszervezte az elmúlt évben már jól bevált központi tenyészállat értékesítést. A központi értékesítés megszervezésénél a bejelentett tenyészállatok kiválasztásával megbízott szakszervek figyelemmel voltak arra, hogy az eladásra kerülő tenyészállatoknak, kanoknak és tenyészkosoknak legjava kerüljön ilyen módon értékesítésre.

Betöréses lopások. *Szabó István* mohácsi lakos tanyájáról ismeretlen tettes a tanya ajtaját betörve egy „Pieper” gyártmányú 16-os 7408. sz. Lancaster kétfős vadászfegyvert, 7 m hosszú mérőláncot, 2 piros ágycakarót, 3 flanel törölközőt, 2 zsákot, A. I. monogramot félig telve dughagymával, 5 db fehér dunnahuzatot, 2 db lepedőt, 5 literes zománccaféket és látal 1500 P értékben elloptott.

Foszgai István mohácsi lakos préházából annak ajtajának feltörésével ismeretlen tettes serfőst, kolbászt, szalámit, 1 lepedőt, 1 paplanhuzatot, ágyceritőt, 100 Szinfónia és 100 Memphis cigarettát 1000 P értékben elloptott. Az erélyes nyomozás megindult.

Művelési ágak megváltozásának bejelentése. Az 1944/45 évi beszoállítás kötelesség teljesítésének megállapításánál, a közellátási ügyosztály csak azokat a művelési ág változásokat veheti figyelembe, melyeket a gazdálkodó legkésőbb 1944 évi április hó 30-ig a földadó nyilvántartó hivatalban szóban, vagy írásban bejelentett, ezért minden egyes gazdálkodó nézze át birtokeiét és ha valamely földrészelete oly művelési ággá lenne feltüntetve mint azt ténylegesen használja a tényleges művelési ágot a fenti időig feltétlenül jelentse be, mert április 30 után ily bejelentésekkel sem a földadónyilvántartóhoz sem a közellátási ügyosztályhoz senki nem fordulhat és ily bejelentéseket fenti idő után a közellátási ügyosztály figyelembe nem vesz.

Megszüntették az igen sürgős távolsági beszélgetéseket. MTI. A kereskedelemügyi miniszter a belföldi távbeszélőforgalomban felüggesztette az azonnali és az igen sürgős távolsági magán távbeszélgetések forgalmát és úgy intézkedett, hogy a közönség állami beszélgetések kapcsolása a sürgős hírlapi és magánbeszélgetéseket megelőző sorrendben történik.

Kukoricamoly kötelező irtása. A Földművelésügyi miniszter rendelete a legnagyobb szigorral előírta a kukoricamoly elleni védekezést és a védekezés végrehajtásának ellenőrzését a hatóságokra bízta. Minden birtokos köteles a megszártva elvett csalamádét, cirokszárat és kukoricaszárát május 15-ig felhasználni, vagy oly módon raktározni, illetve megsemmisíteni azt, hogy azokból a kukoricamoly ki ne repülhessen. Kerítéskészítésre, tetőfedésre, vagy egyébre csak egy évnél idősebb kukoricaszár használható fel.

Anyakönyvi hejegyzések 1944 április 14-től április 21-ig. *Születések:* Kohn György, Horváth Erzsébet, Mészáros Ferenc, Lippó László, Abrahám Mária Terézia, Káta Zsuzsanna, Andósi Klára Ilona. *Házasságkötés:* Kovácsics Mátás és Balog Mária, Turóci György és Baricz Mária. *Halálozások:* Simon Mária 5 hónapos, Raile Antal 2 éves, Rózsa Imre 33 éves, Fáy Miklós 70 éves, Varga Mátás 74 éves, Arnold Gézané 19 éves, Kláva Julianna 8 éves.

SPORT.

PBTC—MTE 6:2 (3:1)

Pécs I. o. b. vezette: Ress

A Mohácsról 7 játékosal elinduló MTE, amely a pécsi laktanyából szedte össze a hiányzó játékosokat s amelyben Bertá volt a kapus, csufos vereséget szenvedett a pécsi bírósök II. csapatától. Itt nem lehet menséget kifogást felhozni. Hat gólt nem szabad kapni ilyen mérkőzésen a jó MTE-nek. Ez csak arra jó, hogy lejárássák az MTE még azt a kis jó hírnevét ami eddig volt.

Mindez nemcsak a játékosok hanyagsága, hanem a vezetőségé is, ami jó formán nincs is az MTE-nek, mert Német József játékos-vezető nem tudja az egyesület minden ügyét elintézni. Mindehhez járul az edzéseken a játékosok és vezetőség nem törődömsege. Ha sürgösen nem történik intézkedés az egyesületben, most amikor a sportot minden elé helyezik, akkor nagymultu egyesületünk, megszűnésre van itélve.

Vasárnap ismét Pécssett szerepel az MTE a Postás SE ellen.

Szerkesztői üzenetek

P. M. Mohács Költeményeivel helyszüke miatt foglalkozni nem áll módunkban. Nem tartjuk azonban rosszszáknak őket. Forduljon valamely fővárosi lapoz.

Felelősszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

ÉRTESÍTÉS!

Ezúton is értesítem a Testvéreket, hogy vezérünk, *Szállasi Ferenc* e hó 24-én délután 3 órakor a Blum-féle vendéglőben értekezletet tart. Minden testvér ott legyen.

VÁROSVÉZETŐ.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem volt veövöim, üzletfeleim és ismerőseimet, hogy a »Duna szállítási vállalat« nevű üzletemet *Welszenbach Miklós* mohácsi lakosnak adtam át és Mohácsról elköltözök. Amikor köszönetet mondok mindenkinek a sok évi támogatásért, kérem a nagyérdemű közönséget, hogy utódomat továbbra is tartsák meg szíves pártfogásukban.

özv. *Heller Kálmáné*

OMNIA FILMSZÍNHÁZ

Április hó 21—22—23

Szerelmi láz

Április 25—26

Uj földesúr

Hivatalos gabonaárak 1944 április hóban:

Buza	43.75 P
Rozs	40.75 P
Takarmányárpa	39.75 P
Sörárpa	43.75 P
Zab	43.75 P
Csőves tengeri	— P
Morzsoltt tengeri	35.20 P
Bab, fehér	80.— P

Molyzsák

KAPHATÓ:
FRIDRICH OSZKÁR
könyv- és papírkereskedésében

Étkezési spárpa

friss vágásban mindennap
k a p h a t ó: **Sik Sándornál**
Kossuth L. u. 61.
Telefón 172.

Értesítés!

Értesítem Mohács város közönségét, hogy

szabóműhelyemet

Király út 16 szám alól
Városház utca 5. sz. alá helyeztem át.
Kérem a n. é. közönség további szíves támogatását és maradjak teljes tisztelettel:
BIROTEK JAKAB
férfi- és egyenruhászabó.

ELADÓ egy villanymotor darálóval és körfűrészszel, egy benzinmotor darálóval.
Érdeklődni: *Felső-Dunasor 30.*

ELADÓ a Cselevölgy-dűlőben 2360 n-öl **olasz rizling szőlő**
Érdeklődni lehet: **Orosz Gyula**
igazgatónál
Téli gazdasági iskola.

Különbajárátú
bútorozott szoba kiadó
Széchenyi tér 13.

Idősebb, végkielégített közalkalmazott

irodai munkát vállal.

Cím: »49« jeligére a kiadóba.

ELADOM Barát utca 82. számú **házamat.**

Veszek két szoba és mellékhelyiségekből álló

házat.

Cím a kiadóhivatalban.

Lakatos műhelyemet Bakács u. 8. sz. alá helyeztem át.

Megrendelőim további szíves pártfogását kérem.

Gulyás Péter
lakatosmester.

Mohács-szigeten fél lánckaszáló és a réten 1 lánckaszáló eladó.

Érdeklődni lehet:
Arany János u. 3.

Töltőtollak, tühegyűtollak javítását vállalom:

Fridrich Oszkár
könyvkereskedő, Mohács